

Verslag themasessie 'Aantrekkelijke woon-leefomgeving' – Toekomstvisie Dongen 2040

Locatie: De Zaak van de Toekomst, Dongen

Datum: 10 juni 2025

Hoe zorgen we ervoor dat Dongen in 2040 nog steeds een fijne plek is om te wonen én te leven? Een plek waar mensen zich thuis voelen, waar ruimte is voor elkaar, voor groen, voor groei en voor ontmoeting?

Tijdens deze vierde themasessie gingen inwoners, samen met de gemeente, aan de slag met die vragen. Met behulp van LEGO Serious Play werd er letterlijk gebouwd aan ideeën voor de toekomst. Het leverde veel kleur, diepgang én gemeenschappelijkheid op.

Opening

De avond werd geopend door gespreksbegeleider Tom Vaessen in gesprek met burgemeester Hans Slagboom. De burgemeester sprak de wens uit om samen te onderzoeken: *wat moeten we doen voor mensen die hier écht willen zijn, zodat ze prettig en veilig kunnen wonen en leven in Dongen?*

Daarna gaf Tom uitleg over de werkvorm van de avond: bouwen met LEGO Serious Play. Een creatieve methode waarmee deelnemers hun ideeën vormgeven in bouwwerken. Alles draait om betekenis: het is niet belangrijk of het mooi is, maar of het iets zegt over wat je belangrijk vindt.

Opwarmen: bouwen met betekenis

Om te wennen aan de werkvorm, begonnen we met drie korte opwarmopdrachten:

1. Eendje bouwen met acht blokjes – iedereen kreeg exact dezelfde blokjes, maar eindigde met een unieke eend. De kracht van verschil!
2. Een gebouw dat jezelf representeert – als oefening om betekenis te geven aan vormen en kleuren.
3. Een plek bouwen die je waardeert in Dongen – van groen tot mensen, van ruimte tot cultuur.

Dit verslag is onderdeel van het participatietraject voor de Toekomstvisie Dongen 2040.

In deze ronde kwamen al belangrijke elementen naar boven. Deelnemers noemden o.a.:

- De kracht van groen, water en buitengebied
- De unieke ligging van Dongen
- De samenwerking tussen inwoners, verenigingen en jeugdraad
- De rijke geschiedenis, het onderwijs en de culturele voorzieningen
- De bedrijven en de ruimte om te ontwikkelen

Bouwen aan de toekomst

Na de opwarming begonnen de deelnemers aan het échte werk: bouw een ideale woon- en leefomgeving voor Dongen in 2040. Iedereen bouwde individueel en gaf vervolgens uitleg aan hun tafelgenoten. Veelgenoemde elementen die naar voren werden gebracht:

- Groen en water: behouden, versterken en verweven in het wonen
- Sociale binding: niet individualistisch, meer ruimte voor ontmoeten en samen doen
- Gemengde woonvormen: woningen voor jong én oud, starters én doorstromers, generaties en culturen door elkaar
- Duurzaamheid: biologisch, energieneutraal, aandacht voor biodiversiteit
- Toegankelijkheid: goede infrastructuur voor fiets, auto en OV
- Ruimte voor zorg en welzijn: aandacht voor mantelzorg, levensloopbestendig bouwen
- Ondersteunende overheid: transparant en trots op wat Dongen uniek maakt

Van individu naar gezamenlijk plan

Na het individuele bouwen volgde de opdracht om per tafel één gezamenlijke woon- leefomgeving te ontwerpen. Deelnemers voegden hun bouwwerken samen tot een gedeeld toekomstbeeld – waarin verrassend veel overeenkomsten zaten. Bij de presentaties van de tafelontwerpen kwamen heldere thema's naar voren:

- **Gedifferentieerd wonen** werd breed gedragen: gemengde wijken waar jong en oud, verschillende leefstijlen en achtergronden samenkomen.
- **Gemeenschapszin** kreeg een centrale plek: ontmoetingsplekken, gedeelde voorzieningen en ruimte om samen dingen te doen.
- **Duurzaamheid** was vanzelfsprekend: met aandacht voor groen, water, energie, biodiversiteit en het buitengebied.
- **Toegankelijkheid** in brede zin: van levensloopbestendige woningen tot bereikbare infrastructuur en zorg dichtbij.
- **De rol van de gemeente** als faciliterend en ondersteunend, niet als sturend.
- **Economie en bedrijvigheid** kregen bewust een plek: als onmisbare basis voor alles wat we willen realiseren.

Elk ontwerp was uniek, maar de rode draad was duidelijk: aandacht voor de mens, voor de omgeving én voor elkaar.

Reflectie en afsluiting

In de afsluiting deelden deelnemers hun indruk van de avond. Eén iemand zei zich weer "helemaal jong te voelen" door het bouwen met LEGO. Voor sommigen was het even wennen, maar vrijwel iedereen merkte: *"je komt tot verrassend veel inzichten als je bezig bent."*

Er was verwondering over de grote gelijkenissen in de ontwerpen. Iedereen begon individueel, maar de eindbeelden versmolten moeiteloos tot een gedeeld toekomstbeeld. Er is blijkaar veel eenheid in wat mensen belangrijk vinden voor hun leefomgeving.

Burgemeester Hans Slagboom sloot af met een treffende observatie: van vreemde eendjes aan het begin, naar een goed gesprek waarin juist veel gelijkenissen naar boven kwamen. Er klinkt een duidelijke wens voor meer groen en blauw in de leefomgeving, voor menselijke maat en trots op onze omgeving. De vraag die voor ons als gemeente blijft: *hoe kunnen we de inwoners van de gemeente goed faciliteren in al wat Dongen bijzonder maakt?*

Conclusie

Deze sessie liet zien: Dongenaren weten goed wat ze belangrijk vinden. De balans tussen bouwen en behouden, tussen ruimte geven aan mensen én aan groen, kwam in bijna ieder bouwwerk terug.

De toekomst van de woon- en leefomgeving draait om verbondenheid – met elkaar én met de plek waar je leeft. Als we die kwaliteit vasthouden, bouwen we aan een Dongen waar iedereen zich thuis kan voelen.